

SZÓSTY ETAP WDRAŻANIA PAKTU UCZCIWOŚCI. PODSUMOWANIE (01.07.2019 – 31.12.2019)

Działania monitorujące

Na wrzesień 2019 r. zaplanowane zostało zakończenie monitoringu prowadzonego w ramach Paktu Uczciwości. Jednak ze względu na kontynuowanie robót budowlanych na monitorowanej inwestycji także w 2020 r., do Komisji Europejskiej została wystosowana prośba o przedłużenie pilotażu o dwa lata. Mimo niepewności czy to ostatecznie nastąpi, działania monitorujące prowadzono nieprzerwanie. Polegały głównie na analizie korespondencji kontraktowej, systematycznym udziale w radach budowy oraz bezpośrednich spotkaniach z Zamawiającym i Wykonawcą.

a) Prowadzenie robót na zgłoszenie

Fundacja nie rezygnowała z interweniowania w sprawach uznanych już wcześniej za istotne dla prawidłowej realizacji inwestycji. PKP PLK w maju zadeklarowała podjęcie działań organizacyjnych i kontrolnych, które miałyby przeciwdziałać potencjalnym nieprawidłowościom przy prowadzeniu robót na zgłoszenie [[PISMO z 30.05.19](#)]. W sierpniu Fundacja wystosowała do PKP PLK pismo, w którym prosiła o informację jakie konkretnie działania zostały podjęte przez PKP PLK oraz co udało się za ich pomocą osiągnąć [[PISMO z 9.08.19](#)]. Fundacja, ze względu na brak odpowiedzi Spółki, 6 listopada, ponowiła swoje pytania o podjęte przez PKP PLK działania [[PISMO z 6.11.19](#)]. W międzyczasie, w wyniku zebranych w ramach Paktu Uczciwości informacji, Śląski Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego wszczął postępowanie administracyjne w sprawie prowadzenia na monitorowanej inwestycji robót budowlanych bez wymaganego pozwolenia na budowę.

W swoim stanowisku z listopada, PKP PLK poinformowało, że przy wcześniejszych kontrolach nadzór budowlany nie dopatrywał się nieprawidłowości, obecnie zaś Spółka oczekuje na rezultaty trwającego postępowania administracyjnego [[PISMO z 22.11.19](#)]. Zapewniło, że na spotkaniach z wykonawcami zwraca dużą uwagę na wymagania związane z uzyskiwaniem odpowiednich decyzji i pozwoleń na realizację robót oraz monitoruje przestrzeganie prawa w tym zakresie. Wkrótce po tym Fundacja została powiadomiona, że nadzór budowlany umorzył swoje postępowanie. Organ przyznał, że część robót wykonano z naruszeniem prawa i niezgodnie z treścią zgłoszeń, ale co do zasady odpowiadają one sztuce budowlanej i uzgodnionym planom. Według decyzji organu, milcząca zgoda urzędu na zgłoszenia robót oraz wydane później pozwolenia na budowę na wszystkie trzy remontowane odcinki linii kolejowej potwierdzają, że Wykonawca ma prawo kontynuować roboty. Centrum Unijnych Projektów Transportowych uwolniło zatrzymane wcześniej płatności, przeznaczone na pokrycie kosztów robót prowadzonych na zgłoszenie.

b) Spór o informację publiczną

W nowy etap wkroczył spór między Wykonawcą a Biurem Środowiska PKP PLK o to, czy ekrany akustyczne powinny zostać wybudowane według pierwotnego planu. Wykonawca zwrócił się do PKP PLK z wnioskiem o informację publiczną w celu uzyskania edytowalnej wersji modelu akustycznego. Deklarował, że chce w ten sposób porównać wyjściowe parametry modelu ze swoimi i zlikwidować nieścisłości, które sprawiają, że Spółka odrzuca wyliczenia ZUE S.A.. Wykonawca starał się wykazać, że stawianie ekranów w tak dużej liczbie nie jest konieczne i można zastąpić je tańszymi środkami dźwiękochłonnymi. W swoim stanowisku PKP PLK podkreśliło, że nie ma obowiązku udostępniać modelu akustycznego, gdyż nie jest to informacja publiczna. Po raz kolejny wyraziło również przekonanie, że nie ma żadnego powodu, aby z budowy ekranów rezygnować. Fundacja w piśmie z 6 listopada poprosiła Spółkę o wyjaśnienia dlaczego odmawia Wykonawcy dostępu do informacji, która może być wykorzystana z korzyścią dla wykonania zadania publicznego [[PISMO z 6.11.19](#)]. PKP PLK odniosło się do prośby przedstawiając argumenty dlaczego nie uznaje żadanego przez Wykonawcę modelu jako informacji publicznej [[PISMO z 15.11.19](#)].

c) Opóźnienia płatności

Innym niepokojącym incydentem była kwestia opóźnionej płatności dla Wykonawcy, który zagroził naliczeniem odsetek z tego tytułu. Fundacja poprosiła PKP PLK o wyjaśnienia w tej sprawie na piśmie [[PISMO z 6.11.19](#)]. Zamawiający tłumaczył, że jest to wynik długotrwałego i wymagającego uzgodnień na szczeblu ministerialnym procesu pozyskiwania środków z rezerwy celowej budżetu państwa. Poinformował też, że faktura Wykonawcy została finalnie opłacona bez konieczności płacenia odsetek [[PISMO z 13.11.19](#)].

Zidentyfikowane w trakcie monitoringu ryzyka, zostały podniesione podczas rozmów ze wszystkimi stronami Paktu Uczciwości, na spotkaniu kwartalnym 30 września [[RELACJA ZE SPOTKANIA](#)].

Promocja Paktu

Eksperti Fundacji rozpowszechniali wiedzę o Pakcie na licznych wydarzeniach, na które byli zapraszani. Okazją do prezentacji projektu i jego dotychczasowego przebiegu były spotkania zorganizowane przez European Academy for Taxes, Economics & Law, Instytut Audytu Wewnętrznego oraz Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. W ich trakcie upowszechniano informację, że europejski pilotaż został już uhonorowany nagrodą Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Podczas seminarium zorganizowanego 15 października przez Ministerstwo, jego reprezentanci ogłosili, że w przyszłej perspektywie budżetowej Unii Europejskiej planują umożliwić skorzystanie z paktów uczciwości beneficjentom Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko [[RELACJA Z SEMINARIUM](#)]. W grudniu przedstawiciel Fundacji opowiedział o pilotażu na briefingu prasowym w Myszkowie zorganizowanym przez PKP PLK dla lokalnych mediów [[RELACJA ZE SPOTKANIA](#)].

Rozmowy z lokalną społecznością

Przedstawiciele Fundacji przybliżyli Pakt Uczciwości mieszkańcom i władzom Myszkowa na spotkaniu 24 października [[RELACJA ZE SPOTKANIA](#)]. Udało się je zorganizować przy udziale

organizacji społecznych działających w regionie: Jurajskiego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej i Spółdzielni Socjalnej Twoja Przestrzeń, w której siedzibie odbyło się spotkanie. Wzięło w nim udział ponad 20 osób oraz reprezentanci Wykonawcy i Zamawiającego, którzy razem z organizatorami odpowiadali na pytania zgromadzonych. Obok licznych komentarzy i skarg odnoszących się do aktualnego przebiegu robót pojawiły się też uwagi, że brakuje działań informacyjnych adresowanych do mieszkańców i możliwości konsultacji społecznych, zwłaszcza na etapie projektowania inwestycji.

W stronę większej uczciwości w przetargach

Na prośbę Wykonawcy 14 sierpnia Fundacja przedstawiła swoją opinię do projektu Polityki Zarządzania Etycznego ZUE S.A. [[OPINIA](#)]. Projekt został oparty na wcześniejszej polityce spółki ZUE przyjętej dla kontraktu objętego Pakt Uczciwości i rozciąga jej postanowienia, w tym zasady ochrony sygnalistów, na cały zakres działalności firmy. Po uwagach Fundacji dokument został przyjęty w listopadzie przez zarząd ZUE S.A.